

14.6. 2020 1. neděle po Trojici

Introit: Naše pomoc je ve jménu Hospodina; on učinil nebesa i zemi.“ (Ž 124,8)

Píseň: 152 *Věříme srdečně*

Modlitba:

Pane Bože,

jsme tady. Je neděle. Děkujeme, že můžeme být v kostele. Není to samozřejmé, už to víme. Jsme rádi, že se můžeme orientovat podle něčeho vně od sebe, smíme směřovat k tobě. Potřebujeme to. Děkujeme za neděli, za pozvání, za víru. Za bratry a sestry. Za kostel, společné písně.

Zpívali jsme o své víře. Nejen zpívali o víře, písní jsme víru vyznávali, pojmenovali ji, vyslovili víru nahlas před sebou, ostatními zde v kostele i před tebou. Věříme – srdečně, ze srdce, zevnitř nás. Někdy možná málo a nejistě, někdy je naše víra spíš tápání ve tmě, prosíme, pojd' jí, pojd' nám naproti.

Pane Bože, chceme, abys nám mluvil do života. I když si říkáme – raději jen trochu... znáš, jak si chceme věci rozhodovat sami, chceme být svými pány... Myslíme na své všelijak křivolaké cesty, myšlenky, práci... Prosíme, probouzej nás, směřuj, napomínej. Utěšuj, ukazuj cestu, dávej poznat pravdu. Odpusť viny.

Našli jsme si kousek času pro tebe, nedělní ráno... Tobě děkujeme, že ty máš čas na nás. Požehnej dnešní bohoslužby, zde v kostele i na místech jinde, kde se scházejí křesťané, ať už sami doma nebo ve shromážděních menších či větších. Amen.

Čtení: Ez 34,1-11

Píseň: Svítá 233 (688) *Odpusť*

Text: Lk 9,37-43a

Kázání

Přemýšlím, jak by zhodnotil Ježíš moji snahu. Někomu pomoci, ulevit od bolesti, povzbudit, říct o víře, pozvat (třeba do kostela)... Taky bych to schytala jako učedníci: *Pokolení nevěřící a zvrácené...*?

Snažím se porozumět, co Ježíš v našem příběhu kritizuje. Co ho tak rozčílilo? Toho Ježíše, který se včera zjevil učedníkům ve své slávě (proměnění na hoře), který přece vždycky laskavě bere děti do náruče, uzdravuje, sytí hladové, přijímá hříšníky. Proč se teď tak zlobí?

Ještě se k tomu vrátím. Chci se teď ale zastavit u začátku. K Ježíši se prodírá zástupem muž, který má nemocné dítě. O to jde. (Není to kulisa rozhovoru s učedníky.) Mám nemocné dítě, je to moje jediné. Mistrě, prosím, ujmí se ho. Sami přicházíme v modlitbě a s prosbou o pomoc k Pánu Bohu se svými starostmi, nemocemi, nemocemi svých blízkých. Někdo intenzivně a často, protože na někoho je nemocí naloženo opravdu hodně. A nechci, aby toto zůstalo v našem dnešním přemýšlení nějak odsunuté stranou. K Ježíši, k Pánu Bohu smíme a máme přicházet se svými nemocemi. Terčem Ježíšova hněvu není zoufalý otec ani jeho nemocné dítě.

A k tomu hned chci dodat to důležité: Ježíš k sobě chlapce zavolá a uzdraví ho.

Co je to za nemoc, která dítě sužuje? Otec ji popisuje takto: *zachvacuje ho duch, takže znenadání vykřikuje, a lomcuje jím, až má pěnu kolem úst; jen stěží od něho odchází a tak ho moří.* (9,39)

Epilepsie. Diagnóza nám nyní jasná. Na světě ji má asi 50 milionů lidí, v ČR 70 000. Název odvozený z řeckého slova *epilepsis*, což znamená napadení, záchvat (ostatně starší český název je padoucnice). Záchvat je něco, co člověka zachvátí, napadne, uchvátí, najednou ho drží. Člověk „to ono“ nemá ve své moci, nemá najednou nad sebou vládu (neovládá se). I když dnes epilepsii

rozumíme víc než ti lidé tenkrát a většinou se daří ji celkem dobře léčit, to „napadení, přemožení něčím, co neovládám“, tam zůstává.

Ve starověku byla tato nemoc někdy přičítána měsíci, u Mt se mluví o dítěti náměsíčném. Nebo se mělo za to, že je nemoc způsobena zlým duchem. Mk ve své verzi příběhu mluví o duchu němoty. Zde u Lk Ježíš pohrozí zlému duchu a chlapec je zdravý.

Uzdravení zde probíhá jako exorcismus, vyhnání zlého ducha. Nebudu teď rozebírat rozdíl mezi uzdravením tělesné nemoci (jak nyní epilepsii rozumíme a tak ji léčíme) a vyhnáním zlého ducha. Zůstanu u toho, že dítě bylo nemocné, jeho otec prosil Ježíše o uzdravení a Ježíš ho uzdravil. To je základní zvěst tohoto příběhu.

Teď se vrátím k Ježíšovým tvrdým slovům. "*Pokolení nevěřící a zvrácené, jak dlouho ještě mám být s vámi a snášet vás? Přiveď sem svého syna!*" (Lk 9,41)

Na koho se Ježíš zlobí? Podle kontextu na učedníky. Zklamali. Otec dítěte je prosil o pomoc, ale oni selhali. Jsem si jistá, že se snažili, určitě neposlali muže s nemocným dítětem do háje. Ale uzdravení se nepovedlo. Proč? Co udělali nebo řekli špatně nebo na co zapomněli? Vždyť na začátku 9. kapitoly jsme četli, jak Ježíš svých 12 vyslal zvěstovat radostnou zvěst a uzdravovat a dařilo se jim to. Takže nejsou úplně neschopní. Ani nejednají svévolně, vždyť jim sám *Ježíš dal sílu a moc vyhánět démony a léčit nemoci* (Lk 9,1).

Ježíš se zlobí. Na své nejbližší. Na církev. Vztahuje se to i na nás? Co jim/nám vyčítá? *Pokolení nevěřící a zvrácené*. Nevěříte. Vaše víra je malá. Nebo žádná. Chtěli jste to dítě uzdravit z vlastních sil? V synoptickém příběhu u Mk (který je delší a byl Lukášovi při psaní předlohou) Ježíš pak učedníkům vysvětlí, že „takový duch může vyjít jen modlitbou“. Takže - měli se modlit a nedělali to? Lk nekonkretizuje. Nevíme, co byla ta nevíra.

To druhé: pokolení zvrácené. To zní ještě drsněji. Slovo zvrácené máme, myslím, spojené dost s oblastí chování, morálky. Co dělali zvráceného? To slovo zde použité je od slovesa *diastrefo*, které se překládá *otočit, zkroutit, zkrivit, převrátit, odvrátit*. Co se myslí jejich zvráceností? Nepřevracejí, nepřekrucují oni nějak obraz Boha? Nepředáváme my lidem kolem sebe pokřivený obraz Boha? Ať už slovy nebo činy. A tím lidi od Pána Boha odrazujeme. Člověka hledajícího odradíme, neumožníme mu přístup k Bohu, ke zdroji života a zdraví (když užiji paralelu s nemocným dítětem, resp. nemocí a uzdravením).

Čteme teď (zde ve sboru) evangelium podle Lukáše dost podrobně a pomalu. Jsem ráda. Mj. se více seznamuji s Ježíšovými učedníky. Co dělají, jak přemýšlejí, k čemu je Ježíš posílá, co jim říká, za co je kritizuje. Učedníci jsou ti, kdo se od něj mají něco naučit a pokračovat v tom dál. Takový začátek církve. My jako církev, jako křesťané jsme v něčem jejich následovníky. (Lidé se o Pánu Bohu mohou dovědět a nějak v něj věřit i bez církve, ale věřit ve společenství je nějak snazší. Ale o tom teď mluvit nechci. Církev tu je a má nějaké poslání.)

Proto, že nějak navazujeme na roli učedníků, je důležité se snažit porozumět i té dnešní (myslím tím z dnešního příběhu) Ježíšově ostré kritice.

Co dělat (jinak), abychom nebyli označeni za nevěřící a zvrácené?

Učedníci jsou představiteli církve. Někým, od koho se něco očekává. Něco pro druhé. (Nemyslím těmi představiteli jen faráře, ale nás křesťany v církvi. Oni učedníci a my křesťané jsou/ jsme „ta církev“) Nejde jen o to, žít si svůj vztah s Pánem Bohem, ale jako křesťané být pro druhé. Jak je to v kontextu Lk evangelia: minulou neděli jsme četli příběh o proměnění na hoře. Je hezké a dobré být s Ježíšem na hoře proměnění, nechat na sebe působit jeho slávu, být do ní vtažen, nechat se jí prosvětlit, je to potřeba. Ale pak následuje cesta z hory dolů a setkání s realitou (muž s nemocným dítětem) – a teď se, křesťane, ukaž.

Ve starozákonním čtení, které jsme slyšeli, se Ezechiel hodně tvrdě obracel na špatné pastýře Izraele. Kritizuje, že mysleli jen na sebe a o ovce se nestarali. Hospodin je bude volat k odpovědnosti.

Jak hodnotí Pán Bůh moji snahu, moje křesťanství, moji víru? Zoufá si nade mnou podobně (nebo ještě víc)? Ta její (Lenčina) víra, to není víra, to je doutnající knot... A jak mluvila o mně, to

přece vůbec tak není, můj obraz pokřivila... a o toho člověka se měla postarat křesťansky... tam měla vydat jasné svědectví... copak nečetla začátek Bible, že člověk (ona) je mým obrazem...

Dnešní příběh mne vede k pokoře a modlitbě. Ježíš mě má za co kritizovat, napomínat, soudit. Má proč si nade mnou naříkat. To si uvědomuji a vyznávám. Ty pokřivenosti chci hledat. A prosím za odpuštění.

Ale ten příběh mne vede také k vděčnosti a naději. Protože: Ježíš se rozčílil a to hodně, pak ale hned zavolal nemocného chlapce a uzdravil ho. A ve SZ – Hospodin skrze Ezechiele tvrdě kritizuje pastýře, pak ale oznamuje, že se o své ovce postará sám. A pošle, posílá Pastýře s velkým P.

Příběh o posedlém chlapci končí větou: „Všichni užasli nad velikou Boží mocí.“ (9,43)

Mám naději, víru, že to naše různě nedodělané, pokřivené, neuzdravené, vydlážděné dobrými úmysly... Pán Bůh dotáhne, napraví, uzdraví, zachrání. A my společně s těmi všemi, koho jsme nezachránili my, ale Pán Bůh, budeme moci společně oslavovat onu úžasnou milost. Amazing grace. Děkujeme, pane Bože.

Píseň: Svítá 109 *Amazing grace* (Jak vzácnou přízeň)

Ohlášky, sbírka

Píseň: 189 *Hrad přepevný*

Přímlovná modlitba

Pane Bože, (k tobě voláme – Pane, smiluj se) - Přimlouváme se

* za nemocné na těle, na duši

nemoc je vždycky nečekaný, nezvaný a nevídaný host, přepadení něčím zlým

prosíme, buď nám v nemocech lékařem, průvodcem

prosíme, ať sami dokážeme pomoci

prosíme, ať skončí epidemie

* za skleslé, sehnuté, přitlačené k zemi nebo na dno

vinami svými

násilím nebo bezohledností druhých

tíhou okolností

prosíme odpusť, osvoboď, pozvedni, pomoz vstát

* za soužití různých lidí vedle sebe

lidí různé barvy pleti, různého náboženství, různých politických i jiných názorů

prosíme, ať sami dokážeme být vstřícní a otevření

prosíme, ať máme odvahu se ozvat proti bezpráví

prosíme za situaci v Americe

* za náš sbor prosíme, za vzájemné porozumění, otevřenost k různým názorům a pohledům

prosíme, abychom směřováním k tobě směřovali i k sobě navzájem,

ty jsi jeden Mistr, my jsme bratři a sestry (čteme nápis tady před sebou)

Otče náš

Poslání: Pán, Kristus, budiž svatý ve vašich srdcích. Buďte vždy připraveni dát odpověď každému, kdo by vás vyslyšel o naději, kterou máte, ale číňte to s tichostí a s uctivostí. (1Pt 3,15-16a)

Požehnání: Hospodin za tebe dokončí zápas. Hospodinovo milosrdenství je věčné, on neopouští dílo svých rukou. (podle Žalmu 138,8) Jděte v pokoji.

Píseň: 699 *Pane, dej, ať nás nic už nerozdvojí*